SOKÓŁ NA ŚLĄSKU

CZOŁEM

Czasopismo dla członków Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej

Wychodzi co miesiąc — Numer niniejszy kosztuje 20 groszy — Konto czekowe: P.K.O. Katowice 301 550— Telefon numer 613

Sekretarjat dzielnicowy, Redakcja i Administracja mieszczą się w Katowicach ul. Ks. Damrotha 8, parter prawo

Rok XII *** **Katowice, sierpień 1933 roku** *** **Numer 8**

250-ta rocznica przejazdu przez Śląsk króla Jana III Sobieskiego pod Wiedeń.

W dniu 20 sierpnia b. r. przypada 250-ta rocznica pobytu króla Jana III Sobieskiego w Wielkich Piekarach, maszerującego na czele sławnych Wojsk Polskich na odsiecz Wiednia, oblężonego przez 200-tysięczną armję turecką, którą rozgromiły dopiero Wojska Polskie w dn. 12 września r. 1683.

Dla obchodu rocznicy utworzył się w W. Piekarach Komitet Uroczystościowy, złożony z przedstawicieli władz państwowych, kościelnych i komunalnych, oraz organizacyj narodowo-społecznych.

Na czele Komitetu stoją starosta powiatu świętochłowickiego p. Dr. Szaliński i ks. prałat Pucher, miejscowy proboszcz. Sekretarjat mieści się w Urzędzie Gminnym w Wielkich Piekarach, gdzie należy zgłaszać wszystkie wycieczki sokole i inne, mające zamiar wyjechać do Piekar celem wzięcia udziału w sypaniu kopca. Zawiadomić również każdorazowo i Przewodniczącego Dzielnicy, celem prowadzenia specjalnego zestawienia.

Poświęcenie Kopca Wyzwolenia, zapoczątkowanego w r. 1932 przez Zw. Powst. Śl. i Kadetów Lwowskich, odbędzie się w **niedzielę, dnia 20-go sierpnia b. r.** z następującym programem:

1. o godz. 9 zbiórka przybyłych organizacyj na Placu Kalwaryjskim,
2. od godz. 10—12 uroczyste nabożeństwo na Kalwarji z kazaniem. Postanowiono uprosić o łaskawy udział J. E. Ks. Biskupa Śląskiego i J. E. Ks. Biskupa Polowego W. P. W czasie nabożeństwa śpiewać będzie Chór śpiewaków Śląskich w ilości 700 osób pod batutą p. dyr. Stoińskiego „Bogu Rodzica",
3. **godz. 12,15:** odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej na kościele,
4. **godz. 12,30:** defilada oddziałów wojskowych, policji, p. w., związków i towarzystw ze sztandarami przed tablicą pamiątkową i przedstawicielami władz,
5. następnie pochód pod Kopiec Wyzwolenia,
6. po przybyciu na Kopiec i ustawieniu się: śpiew, poświęcenie Kopca, przemówienie,
7. **godz. 14,30:** Zakończenie odśpiewaniem przez chóry pieśni „Rota Śląska".
8. W godzinach popołudniowych widowiska, ćwiczenia, gry i zabawy poszczególnych towarzystw.

Ew. zmiany programu zostaną jeszcze ogłoszone.

*

W uroczystościach Piekarskich przewidziany jest udział przedstawicieli Rządu i Wojska.

Przewodnictwo Dzielnicy Śląskiej apeluje do Zarządów Gniazd i Okręgów Dzieln. Śl., ażeby w **powyższej uroczystości wzięły gremjalny udział.**

Ewentualne zniżki kolejowe z miejscowości, odległych ponad **30 km** od stacji Szarlej-Piekary są następujące: w grupach od 10 osób do 50 osób 33 proc., w grupach od 51 do 200 osób zniżka 50 proc., w grupach od 201 do 250 osób zniżka 60 proc. i w grupach ponad 250 osób zniżka 66 proc. od ceny normalnego biletu klasy 3-ciej. W sprawie zniżek zwracać się zaraz do naczelników stacyj kolejowych w miejscu o informacje i działać na własną rękę.

Przewodnictwo Dzielnicy Śląskiej.

Dział urzędowy

Komunikaty Przewodnictwa Dzielnicy.

22. Delegacje.

Na lustrację skarbników gniazd okr. IV delegowano z ramienia Przew. Dz. dhów Rainocha i Sławińskiego.

23. Usprawiedliwienie gniazd.

Za nieobesłanie Zjazdu Rady Dzielnicy przyjęto do wiadomości usprawiedliwienie gniazd okr. VI.

24. Zwolnienia od składek.

Gniazdo Stary Bieruń (Fabryka Lignoza) zwolniono od składek Dzielnicowych za rok 1933.

25. Wydanie drukiem regulaminów.

Druk regulaminów: prezesa, skarbnika i sekretarza odłożono do czasu wydania przez Związek nowego Statutu i regulaminu, dostosowanego do obowiązującej Ustawy o Stowarzyszeniach.

26. Zmiana kierownika Sekretarjatu.

Z dniem 1 czerwca br. zaangażowano na kierownika Sekretarjatu w miejsce dha Zontka — dha Czernego Alojzego.

27. Godziny urzędowe Sekretarjatu Dzielnicy.

Podaje się do wiadomości Okr. i Gniazdom Dz. Śl., iż Sekretarjat otwarty, jest od godz. 9—13 i od 15—18; w sobotę od 9—13.

28. Ceny wstępu na zawody pływackie.

Na zawody pływackie Dzielnicy Śląskiej w Brzezinach w dniu 20 sierpnia br. ustalono ceny wstępu: dla dorosłych — 30, dla młodzieży — 15 groszy.

29. Delegacje na Zloty Okr.

Na odbywające się zloty okręgowe w dniu 6 sierpnia br. do: Okr. I wydelegowano druhów: Piontka i Sławińskiego; do Okr. VI :druh prezes Kowalczyk; do Okr. IX: druh inż. Wierzbicki.

30. Wezwanie okr. i gniazd.

Okręgi winne brać gremjalny udział w uroczystości poświęcenia „Kopca Wyzwolenia" w Piekarach W. w dniu 20-tym sierpnia br.

31. Zniżka kolejowa.

Dla wyjeżdżających do obozów letnich M. S. Wojsk. udziela zniżek kolejowych 81% za pośrednictwem Pow. Kom. W. F. i P. W. powołując się na rozkaz M. S. Wojsk. (Państ. Urząd W. F. i P. W. na sprawy 253-1) Wyszk. plan obozów letnich na r. 1933 zaopatrz. część 2/V. punkt 4.

Związek Polskich Związków Sportowych — Polski Komitet Olimpijski wysłał do Prezesa Związku drha A. hr. Zamoyskiego następujące pismo:

Do JWPana
Adama hr. Zamoyskiego
Prezesa Związku Tow. Gimn. „Sokół" w Polsce
w miejscu.

Zarząd Związku Polskich Związków Sportowych Polskiego Komitetu Olimpijskiego z radością przyjął wiadomość o obiorze JWPana prezesem Międzynarodowej Federacji Gimnastycznej i w związku z powyższem przesyła Mu najszczersze gratulacje wraz z życzeniami owocnej pracy na tem stanowisku.

Z wysokiem poważaniem
Za (pieczęć)
Foryś, sekretarz hon. Ulrych, prezes.

Życzenia Sokolstwa Dzielnicy Śląskiej drh Drejzie z okazji 70-lecia urodzin.

Przewodnictwo Dzielnicy wysłało druhowi Dreyzie telegram z następującemi życzeniami:

Dreyza Józef
Siemianowice

W imieniu całej Dzielnicy Śląskiej zasyłamy Przezacnemu Druhowi Prezesowi w dniu 70-lecia urodzin jaknajserdeczniejsze życzenia czerstwego zdrowia i jaknajdłuższego życia

„Czołem"
Przewodnictwo Dzielnicy
Wójcik Kowalczyk

Oprócz tego prawie wszystkie okręgi i wielka liczba gniazd wysłały Solenizantowi życzenia jaknajdłuższego życia, na co druh Dreyza przesłał następujące podziękowanie:

„Za przesłane mi życzenia serdeczne i sokole z okazji przekroczenia 70 lat mego życia, składam niniejszem Szanownemu Przewodnictwu Dzielnicy Śląskiej „Sokoła", Zarządom Okręgów i gniazd, całemu zespołowi druhin i druhów „Sokoła" w Krywałdzie na kursie jak i poszczególnym druhom serdeczne podzięki, a za pamięć, życzliwość i dobre serca odwzajemniam się równą miarą, życząc wszystkim druhom w życiu bardzo wiele szczęścia, zdrowia i.., krzepy.

„Czołem!"
Józef Dreyza.

Komunikaty Naczelnictwa.

23. Przesunięcie terminu zgłoszeń.

Termin nadesłania zgłoszeń do Dz. zawodów pływackich, które odbędą się w dniu 20 sierpnia br. w Brzezinach — przesuwa się do dnia 10 sierpnia br

24. Terminarz techniczny dzielnicy na sierpień.

1. sierpnia. Zgłoszenia zawodników do 10-cioboju i zawodniczek do 5-cioboju.

20 sierpnia. Dzielnicowe zawody pływackie w Brzezinach Śl., termin zgłoszeń upłynął 17 lipca.

26 i 27 sierpnia. Dzielnicowe zawody w dziesięcioboju druhów i pięcioboju druhen.

1. września. Zgłoszenia do dzielnicowych zawodów o mistrzostwo okręgów i zawodów w strzelaniu.

10 września. Zawody o mistrzostwo okręgów.

25. Terminarz techniczny Okręgów na sierpień.

6. sierpnia: 1. Okręg I. Zlot w Rudzie. 2. Okręg IX. Zlot w Pszowie. 3. Okręg VII. Wycieczka okręgowa. 4. Okręg VIII. Zawody przedzlotowe.

13. sierpnia: 5. Okręg III. Zlot doraźny w Radoszowach.

20. sierpnia: 6. Okręg II. Zawody o pierwszeństwo gniazd na boisku Sokoła Bogucice.

3. września: 7. Okręg IV. Zlot Okręgowy w Szarleju. 8. Okręg X. Zawody o mistrzostwo gniazd w Cieszynie.

26. Zawody w pływaniu.

Dzielnicowe zawody w pływaniu odbędą się dnia 20-go sierpnia br. na stadjonie w Brzezinach Śl. a to: dla druhów i druhen (patrz dodatek techniczny N. 2/33. — VIII.)

Początek zawodów o godz. 10-tej rano.

Zawodnicy, zawodniczki i sędziowie zbiorą się o godz. 9,45 w pływalni.

Sokół Brzeziny wydeleguje kilku druhów w czapkach sokolich na dworzec do pociągów i do przystanku autobusowego jako przewodników.

Gospodarzem na pływalni jest Gniazdo Brzeziny. **Kierownikiem** zawodów dh Jerzy Król, nacz. Okr. IV., główny sędzia i starter dh Szydło, nacz. Okr. III. Sędziów (conajmniej 12 druhów) do mierzenia czasów i torowych dostarczą okręgi III., IV. i V.

Koszta podróży dla sędziów pokrywa Dzielnica, zawodników okręgi lub gniazda.

27. Dziesięciobój i pięciobój.

Zawody dzielnicowe w **10-cioboju druhów** odbędą się w dniach **26 i 27 sierpnia br.**, zaś zawody **w pięcioboju druhen 27 sierpnia b. r.**

Oba rodzaje zawodów odbędą się **w Katowicach II na boisku Sokoła — Bogucice.**

Gospodarz Naczelnictwa Dzielnicy dh Alfred Nowak porozumie się co do przygotowania boiska i potrzebnych przyborów z gospodarzem Sokoła Bogucice i wyda stosowne zarządzenia. —

Zawody odbędą się na podstawie przepisów P. Z. L. A.

Sokół Bogucice przygotuje odpowiednią ilość kwater dla zawodników.

Okręgi zgłaszające zawodników podają **w terminie do 15 sierpnia zapotrzebowanie na kwatery.**

Zbiórka zawodników i sędziów w sali gimnastycznej „Domu ludowego" Katowice II, ul. Krakowska (naprzeciw Ratusza — przystanek tramwajowy na linji do Szopienic), o godz. 14 (2 popł.) w sobotę, dnia 26 sierpnia br. O godz. 14,30 odmarsz na boisko.

Początek zawodów o godz. 15 (3 popoł.), zaś dnia 27-go sierpnia o godzinie 9 rano.

Zbiórka zawodniczek dnia 27 sierpnia o godz. 8 rano w sali gimnastycznej Domu Ludowego. Naczelniczka Okr. II dhna Koberówna wyprowadzi zawodniczki na boisko tak by o godz. 8,45 były na miejscu.

Kierownictwo zawodów i kolegium sędziów:
a) 10-ciobój.

Kierownik zawodów: nacz. dh Boryczka Henryk, główny sędzia: prezes Okr. VIII. dh Wierzbicki Stanisł., sekretarze: druhowie Zontek Andrzej i Nowak Alfred, starter: zast. nacz. dh Piontek Ludwik.

1. biegi 100, 110, 400 i 1500 m: kierownik dh Bartniczek Eberhard; mierzący czas: I tor: dhowie Bartniczek, Smołczyk, Chruszcz; II tor: dhowie Król, Poloczek Ludwik, Keller; III tor: Szydło, Poloczek Robert, Gerstman.

2. a) skok w dal: kierownik druh Szydło. Poloczek Robert, Gerstmann.

3. Kula: druhowie Król Jerzy, Poloczek Ludwik, Keller Rezerwa: dhowie: Głombica, Sikora, Marczok.

4. Skok w wyż: dh Bartniczek, Smołczyk, Chruszcz.

5. dysk: druhowie: Król Jerzy, Poloczek Ludwik, Keller

6. Skok o tyczce: druhowie Bartniczek, Smołczyk, Chruszcz.

7. Oszczep: druhowie Szydło, Polocezk Robert, Gerstmann.

B. Pięciobój.

Kierowniczka: naczelniczka dhna Gawlikówna, sędzia główny, sekretarze i starter jak u druhów.

1. Skok w dal: dh Krajczyk, dhny Drobikówna i Górkówna.

2. Oszczep: dh Roguła, dhny Jaskółczanka i Gawędzianka. —

3. Biegi 60 m i 200 m: kierowniczka dhna Gawlikówna, mierzący czas: I tor: dhna Gawlikówna, Roguła, Koberówna. II tor: dh Madej, dhny Drobikówna, Górkówna, III tor: dh Krajczyk, dhny Jaskółczanka, Gawędzianka.

4. Dysk: dh Madej, dhny Kapiczanka, Koberówna, Koszta podróży dla sędziów pokrywa dzielnica zawodników i zawodniczek, gniazda lub okręgi.

28. Odwołanie Kursu Zwiazkowego.

Związek Tow. Gimn. „Sokół" w Polsce. Niniejszem zawiadamiamy, że związkowy kurs męski 4-tygodniowy zostaje odwołanym z powodu, że zaledwie kilka zgłoszeń wpłynęło.

Sprawozdanie z dwutygodniowego kursu wychowania fizyczn. w Krywałdzie.

Stała dbałość Przewodnictwa Dzielnicy o dobro powierzonych jego pieczy gniazd sokolich zmusza je do ciągłej pracy nad doskonaleniem tych gniazd pod każdym względem. Niezależnie od prac organizacyjnych, impuls swego działania wytęża Przewodnictwo Dzielnicy w kierunku wychowania fizycznego, jako istotnego czynnika życia sokolego. Aby gniazdom dać możność należytego rozwoju technicznego, Przewodnictwo kształci jednostki chętnie i ochoczo garnące się do pracy sokolej, wyrabiając w nich zalety, jakie cechują nietylko dobrych sokołów, ale i dobrych obywateli Państwa Polskiego. Najlepszym tego wyrazem jest dwutygodniowy kurs dzielnicowy wychowania fizycznego, który odbył się w Krywałdzie w dniach od 3-go do 16-go lipca br. Naczelnictwo, któremu powierzono przeprowadzenie tego kursu, biorąc pod uwagę, że nietylko samo zdrowie fizyczne jest potrzebne człowiekowi, ale konieczną również jest ochrona społeczeństwa przed dzisiejszemi barbarzyńskiemi środkami walki, włączyło w program kursu strzelanie i samoobronę przeciwgazową. Również przeprowadzono próbę sprawności o POS. Zaznajomiono kursistów i kursistki z budową i czynnościami organizmu ludzkiego, przygotowano uczestników kursu do odbywania wycieczek oraz wprowadzono lekcje śpiewu. Cała powyższa praca traktowana była tak teoretycznie jak i praktycznie. Każdy bowiem z uczestników miał możność wszechstronnego przeszkolenia się i mógł rozszerzyć swój zakres wiedzy, celem dalszej, owocniejszej pracy na niwie sokolej. Nie zapomniano również o duchowej karmie uczestników, której wyrazem były wspólnie odprawiane modlitwy i śpiewy rano i wieczorem.

„Kto smaruje, ten jedzie", mówi przysłowie, dlatego też urządzono kuchnię w własnym zakresie, aby te smary żołądkowe były lepsze i obfitsze. Z wyżywieniem łączy się i odpoczynek. Kwatery były osobne dla druhów i osobne dla druhen, rozlokowanie bez najmniejszego zarzutu. Druhny spały na siennikach, druhowie częściowo na siennikach, częściowo na słomie. Kąpiel natryskowa codziennie. Warunki higieniczne bardzo dobre. Ćwiczenia praktyczne i teoretyczne odbywały się na boisku sportowem gniazda Krywałdzkiego lub też na sali kasyna fabrycznego, przyczem korzystano ze sprzętów i przyrządów tegoż gniazda. Warunki kursu były bez przesady bardzo dobre. To też nie wolno nam zapomnieć o właściwych sprężynach i kółeczkach, bez których kurs byłby się oczywiście udał, ale nie tak dobrze. Powodzenie to zawdzięczać należy miejscowym gospodarzom z prezesem okręgu VIII dh inż. Wierzbickim na czele, który wespół z innymi druhami przygotował wszystko w najdrobniejszych szczegółach i otaczał kurs swą opieką przez cały czas jego trwania. Również podnieść należy zasługi dla kursu dh. gospodarza T. Scezsia. Słowem wszystko składało się dla kursu jaknajlepiej. Kierownictwo oraz uczestnicy kursu składają tą drogą prezesowi okręgu VIII dh. inż. Wierzbickiemu, zarządowi gniazda w Krywałdzie oraz gminie Szczygłowice (za udzielenie budynku szkolnego na kwatery) jaknajserdeczniejsze podziękowania sokole.

Na kurs nadesłano około 70 zgłoszeń, a przybyło i kurs odbyło 54 uczestników, w tem 36 druhów i 18 druhen. Poniżej podajemy zestawienie uczestnictwa według okręgów:

Okręg	Gniazd	Druhów	Druhen
I	3	3	2
II	4	5	3
III	2	4	1
IV	9	9	5
V	0	0	0
VI	2	2	0
VII	3	3	4
VIII	7	8	1
IX	1	0	1
X	3	2	1
Razem	34	36	18

Z pośród druhów ukończyli kurs:

Nazwisko i imię	okręg	gniazdo	postęp
1. Gerstman Franciszek	II	Katowice I	b dobry
2. Plewiński Bogusław	II	Katowice I	b. dobry
3. Piecyk Paweł	II	Katowice-Dąb	b. dobry
4 Skaźnik Józef	III	Król.-Huta	b. dobry
5. Wypich Alojzy	III	Król.-Huta	b. dobry
6. Grygierczyk Adolf	X	Dziedzice	b. dobry
7. Hucz Jan	I	N.-Bytom	dobry
8. Kurpanik Robert	III	Zgoda	„
9. Gut Józef	IV	Kamień	„
10. Szyroki Jerzy	IV	Szarlej	„
11. Opara Józef	IV	Nakło	„
12. Cyroń Jerzy	IV	Bobrowniki	„
13 Nawrot Zygfryd	VI	Janów	„
14. Szeliga Jan	VI	St. Bieruń	„
15. Larysz Józef	VII	Pszczyna	„
16. Ogórek Rafał	VIII	Knurów	„
17. Kwaśniewski Czesław	VIII	Żory	„
18. Krótki Maksymiljan	VIII	Krywałd	„
19. Rupnik Franciszek	VIII	Rydułtowy	„
20. Wilk Hubert	VIII	Rydułtowy	„

Kurs dzielnicowy w Krywałdzie — lekcja śpiewu.

	Nazwisko i imię	okręg	gniazdo	postęp
21.	Cięmała Franciszek	X	Chybie	„
22.	Janko Jan	II	Kat.-Brynów	dostatecz.
23.	Bielas Alojzy	II	Kat.-Ligota	„
24.	Pilarski Józef	III	Zgoda	„
25.	Rabsztyn Alojzy	IV	Brzozowice	„
26.	Pfaff Józef	IV	Miasteczko	„
27.	Nowak Wawrzyn	IV	Kozłowa Góra	„
28.	Janus Rudolf	IV	Repty Nowe	„
29.	Ganiek Fryderyk	VIII	Niedobczyce	„
30.	Hajski Józef	VIII	Czerwionka	„

Tylko odbyli kurs druhowie: Potyka Gerhard, Lot Stefan, Meuling Stanisław i Sernicki Alojzy.

Z pośród druhen ukończyły kurs:

	Nazwisko i imię	okręg	gniazdo	postęp
1.	Poloczkówna Gertruda	I	N.-Bytom	b. dobry
2.	Miczkówna Anna	I	Lipiny	b. dobry
3.	Guzówna Katarzyna	II	Katowice I	b. dobry
4.	Michalska Erna	II	Katowice I	b. dobry
5.	Majowska Marta	II	Kat.-Brynów	b. dobry
6.	Kaniowiczówna Janina	III	Król. Huta	b. dobry
7.	Gorolówna Łucja	VII	Pszczyna	b. dobry
8.	Dudkówna Marja	IX	Biertułtowy	b dobry
9.	Żakówna Marja	X	Bielsko	b. dobry
10.	Gryskówna Jadwiga	IV	Tran. Góry	dobry
11.	Białasówna Marja	IV	Brzozowice	„
12.	Zupokówna Wanda	VII	Pszczyna	„
13.	Siedlaczkówna Krystyna	VII	Mikołów	„
14.	Blachnikówna Elżbieta	VII	Tychy	„
15.	Fojcikówna Bronisława	—	Racibórz	„
16.	Halamianka Aniela	—	Racibórz	„
17.	Karolkówna Tekla	IV	Tarn. Góry	dostatecz.
18.	Kubiczkówna Rozalja	VIII	Rybnik	„

W wykazie powyższym opuszczono rozmyślnie 2-ch druhów.

Mimo wątpliwości z punktu widzenia technicznego, tak pod względem wieku, jak i sprawności uczestników kursu, wynik pracy okazał się dobry. Pilność u druhów była przeciętna, u druhen zupełnie zadowalająca, dlatego też druhny w ocenie ogólnej i jednostkowej wypadły znacznie lepiej. Karność i zachowanie się ogólne — bardzo dobre, organizacja wewnętrzna wzorowa. Uczestnicy mimo ciężkiej pracy ze względu na obszerny materjał a krótki czas kursu, zawsze byli weseli i zadowoleni. Do utrzymania pogodnego i wesołego nastroju przez cały czas kursu w znacznej mierze przyczyniała się nasza niestrudzona i pomysłowa żywicielka, dhna Drobikówna z Królewskiej Huty. Jej to głównie należy się uznanie za część gospodarczą kursu, a najlepszym tego wyrazem, to zadowolenie wyrażane przez samych uczestników, no i... waga, która prawie wszystkim sprawiła na końcu niespodzianki w kilogramowem przybyciu.

Kurs zakończył się bardzo miłą zabawą towarzyską przy współudziale członków gniazda Krywałdzkiego i miejscowej inteligencji oraz popisami, wykonanemi i przeprowadzonemi przez samych uczestników i uczestniczki kursu, po których druh prezes dzielnicy T. Kowalczyk w obecności innych członków Przewodnictwa rozdał świadectwa z ukończenia kursu. Po spożyciu wspólnej kolacji część uczestników rozjechała się, pozostali zaś z braku odpowiednich połączeń kolejowych wyjechali dopiero w poniedziałek rano — wszyscy pokrzepieni na duszy i ciele

Kierownikiem kursu był Naczelnik Dzielnicowy druh Henryk Boryczka, a współpracowali w charakaterze instruktorów Naczelniczka Dzielnicowa dhna Walerja Gawlikówna, Naczelnik Okr. druh Jan Madej, druh Karol Gola, członek Naczelnictwa Dzielnicy i druh Węglarczyk, instruktor lekkoatletyczny.

„Czołem!"

Kierownictwo Kursu.

Rekord Wajsównej znowu pobity

Na kobiecych mistrzostwach Polski w Król Hucie, które się odbyły w dniach 15 i 16 lipca br. światowej sławy sokolica z Pabjanic druhna Jadwiga Wajsówna pobiła swój własny rekord, osiągając w rzucie dyskiem 43,08 m.

Sokolstwo Polskie dumne jest z tego, że ma w swych szeregach tak wybitną jednostkę.

Do pracy!

Blisko 3-miesięczny okres czasu dzieli nas od chwili X. Zjazdu Rady Dzielnicy. Chwila ta pozostanie nam długo w pamięci, bowiem tegoroczny Zjazd był niezwykle wspaniale i uroczyście zorganizowany. Ale nie tylko strona zewnętrzna tej podniosłej sokolej manifestacji powinna była utkwić w naszej pamięci. Stokrotnie od niej ważniejszym momentem były nasze obrady komisyjne i plenarne, uchwalone przez nas wnioski i rezolucje — te drogowskazy, mające nas prowadzić w dalsze szlaki naszej pracy sokolej. Jednakże patrząc się bystro a uważnie na działalność gniazd i Okręgów w okresie pozjazdowym, musimy niestety stwierdzić, iż większość naszych uchwał pozostała dotąd na papierze!

Przejdźmy pokrótce wszystkie ważniejsze sprawy, zlecone przez X Zjazd gniazdom i okręgom do załatwienia w obecnym okresie działalności. A więc najpierw **„Wzmożenie aktywności"**. Czy widać istotnie poprawę w zakresie administracji, czy faktycznie praca techniczna wre wszędzie i daje znać o tem, że sokolstwo żyje, czy słyszymy choćby tylko o zamiarach zakładania nowych gniazd, lub wzmacniania słabych, czy choćby jedno gniazdo przystąpiło na serjo do zorganizowania oddziału sokolic? Niestety źle jest z tą wzmożoną aktywnością. Druhowie i druhny, czy poprzestaniemy tylko na frazesach, czy będziemy się upajać dźwiękiem pięknie brzmiących słów, a pracę odrzucimy jako ciężki i przykry balast? Nie tędy droga. Druhowie! Snać obaliliście drogowskazy zjazdowe, a na ich miejsce postawiliście inne, wiodące na manowce bezruchu i gnuśności.

A akcja **spolszczenia nazwisk**, czy została rozpoczęta? czy jest choć jedno gniazdo, które mogłoby się poszczycić, że akcję tę zaczęło wcielać w życie? Jak wyglądają po gniazdach i okręgach sprawy oświatowe? Czy wszędzie zostały utworzone komisje oświatowe? Być może, ale mało o tem posiadamy w Dzielnicy wiadomości, a bez nich nie można wszak przystąpić do szerszej planowej pracy oświa-

towej. Czy sprawa zakładania bibljotek sokolich zrobiła choć krok naprzód, czy każdy sokół i sokolica posiadają broszurę **„Co o sokole każdy wiedzieć powinien?“** A wreszcie sprawa naszego organu. Uchwalając odnośny wniosek zjazdowej komisji oświatowej, zobowiązaliście się druhowie i druhny do wydatnego zwiększenia ilości abonentów naszego pisma, my zaś zapowiedzieliśmy stałe stopniowe wzbogacanie jego treści, otwieranie nowych działów, umieszczanie fotografij etc. Te wszystkie inowacje pociągają za sobą znaczne koszty, które dadzą się pokryć jedynie drogą znacznego zwiększenia liczby abonentów. Myśmy nasze obietnice zaczęli wprowadzać w czyn, a teraz na was kolej. Dajcie nam taką ilość czytelników i abonentów, aby organ nasz mógł rozwijać się bez przeszkód!

Jak więc widzimy z powyższego krótkiego przeglądu, rozległe pole naszej pracy leży odłogiem. Brak nam energji i inicjatywy. A zadania i obowiązki nałożone na nas przez X. Zjazd są poważne i muszą być urzeczywistnione. Wzywamy was zatem druhowie i druhny do niezwłocznego podjęcia pracy na całym obszarze życia sokolego naszej Dzielnicy. Niechaj nikt się nie leni, niech każdy chętnie stanie na wyznaczonym sobie odcinku i spełnia sumiennie swoje obowiązki sokole.

Druhowie i Druhny, do pracy!

Kurs dzielnicowy w Krywałdzie — śniadanie.

Dział I D S.

Możliwość zastosowania przez nieprzyjaciela bojowych środków chemicznych wymaga od wojska gruntownego zapoznania się ze środkami obrony przeciwgazowej. Ważną rzeczą jest zwłaszcza umiejętność odkażania ziemi, gdyż zdarzyć się może, że zastosowanie przez nieprzyjaciela trudno-lotnych jowych środków chemicznych (iperyt) — uniemożliwi wykonanie pewnych zadań taktycznych. Sposoby i środki odkażania ziemi będą zależne od rodzaju gazów bojowych i warunków, w których zostały one użyte.

W każdym razie odkażanie powinno być przeprowadzone środkami, które w najkrótszym czasie dadzą jaknajwiększe wyniki.

Należy wziąć pod uwagę dwa zasadnicze sposoby odkażania ziemi, a mianowicie:

1. chemiczny, który polega na posypywaniu lub polewaniu skażonej ziemi neutralizującemi środkami chemicznemi (wapno chlorowane) oraz

2. fizyczny, który polega na niszczeniu ogniem chemicznych środków bojowych na powierzchni skażonej ziemi zapomocą specjalnych przyrządów lub też na mechanicznem oczyszczeniu ziemi i wywożeniu jej.

Przy chemicznem odkażaniu stosuje się ręczne, ruchome przyrządy jak wózki ręczne lub noszaki z sitkiem. Ręcznych przyrządów do odkażania używa się przy odkażaniu placów lub przejść (ulic).

Przyrząd składa się z cylindrycznego, ku dołowi otwartego pudła, do którego dolnej, otwartej części wchodzi karbowany walec umocowany centrycznie na osi kół wózka.

Przy pracy obroty kół powodują obroty walca, przyczem karby nabierają wapno chlorowane z pudła, które zgarnia i rozsypuje po ziemi specjalnie nieruchomo umocowana metalowa szczotka.

Cały przyrząd waży około 53 kg i może pomieścić 50—55 kg wapna chlorowanego.

Obsługiwany jest przez jednego człowieka.

Pojemność wózka wystarczy na odkażenie około 1000 m^2 powierzchni w przeciągu jednej godziny.

Noszaka z sitkiem do wapna chlorowanego używa się do odkażania małych powierzchni (plam). Składa się on ze skrzynki z rękojeściami. Dno skrzynki stanowi dziurkowana, żelazna płyta. Obsługiwany musi być przez dwóch ludzi.

Pojemność noszaka wynosi około 16 kg wapna chlorowanego.

Pozatem przy odkażaniu wapnem chlorowanem używa się łopaty i miotły.

Fizyczny sposób odkażania.

Do odkażania ziemi skażonej trudno-lotnemi środkami bojowemi należy wykorzystać następującą mieszankę materjałów łatwopalnych: 50 proc. benzolu, 30 proc. nafty i 20 proc. benzyny.

Odkażanie ogniem można przeprowadzić zapomocą przypalenia zakażonej powierzchni specjalnemi przyrządami, palnikami lub też przez rozlanie łatwopalnej mieszanki na skażonej powierzchni i zapalenie jej.

Podczas pracy należy palnik trzymać na wysokości około 10 cm nad powierzchnią odkażanej ziemi. Długość płomienia wynosi około 2,5 m.

Wydajność pracy wynosi około 75 m^2 na jedną godzinę przy użyciu jednego litra mieszanki na m^2.

Do odkażania dużych przestrzeni można użyć specjalnych cystern z dużą ilością palników, zwiększając w ten sposób wydajność do 4 000 m^2 na godzinę.

Wrażenia czeskie z Polski.

W ołomunieckim Naszincu nr. 148 pojawiła się dłuższa korespondencja jednego z uczestników Zjazdu Elektryków w Warszawie, w której dzieli się wrażeniami, odniesion. podczas pobytu w Polsce. Korespondenta tego, poza gościnnością polską i rozwojem Gdyni, uderza przedewszystkiem strona religijna życia polskiego i w związku z tem zestawia objawy religijności w Polsce i Czechosłowacji. Zaznacza, że na każdym kroku widzi się i spotyka dokumenty dziejowej misji Polski, która broniła kultury zachodniej przed zalewem wschodnim, opierając się równocześnie wynaradawiającej polityce Prus i Rosji. Największe wrażenie wywarł na korespondencie Poznań, a zwłaszcza uroczystość Bożego Ciała, obchodzona z niespotykaną w Czechosłowacji świetnością. A co najwięcej uderzyło korespondenta, to udział umundurowanych **Sokołów** w procesji, następnie ołtarz zbudowany przez Sokołów i dekoracja całego miasta z okazji owej uroczystości. Wyraża równocześnie podziw dla Sokoła polskiego, którego członkowie nie wstydzą się publicznie przystępować do Stołu Pańskiego,

Ćwiczenia z maskami podczas kursu dzielnicowego w Krywałdzie.

uświetniając procesje Bożego Ciała swojemi umundurowanemi oddziałami i strażą przy ołtarzach i rozpoczynając swoje uroczystości nabożeństwem kościelnem. Obecność prezesa Sokoła Zamoyskiego na uroczystem nabożeństwie polowem w wacji nie spotyka się nigdzie, by Sokolstwo czeskie w taki dostojny sposób akcentowało swoje przekonania religijne, i by które miasto czeskie w taki wspaniały sposób dekorowało się zielenią, dywanami i flagami ku czci Chrystusa Króla, jak Poznań, nie mówiąc już o innych miastach polskich. Niemniejszem zdumieniem napełniło go rozpoczęcia Zjazdu Elektryków w Warszawie uroczystem nabożeństwem oraz kazaniem ks. prałata Podbielskiego. Zaznacza przytem, że gdyby w Czechosłowacji ośmielił się ktoś zaprojektować jakiś Zjazd z tego rodzaju nabożeństwem i kazaniem, spotkałby się z drwinami i ośmieszeniem w prasie. Zdaniem jego Czesi pod tym względem powinni się uczyć od Polaków owej wzniosłej religijności, nadającej życiu polskiemu charakter ideowy i pozbawiacej je brutalnego zmaterjalizowania.

Z życia Okręgów.

Okręg II. (katowicki).

Wyniki z zawodów lekkoatlet. w dniu 14 maja 1933 r.

Bieg 100 mtr. I. Podbioł Walenty (Sokół II. Kce) 12 sek., Kręcik Alojzy (Dąb) 12 sek. II. Golenia Edmund (Ligota) 12,1/5 sek.

Bieg: 200 mtr. I. m. Kręcik Alojzy (Dąb) 25,2/5 sek., II. Hofman Józef (Dąb), Golenia Edmund (Ligota).

Bieg: 400 mtr. I. m. Król Augustyn (Kat. II) 58,3/5 sek. II. m. Grzywa Ryszard (Bogucice), III. Leszczyk Hubert (Załęże).

Bieg: 800 mtr. I. m. Lubina Gerhard (Kat. I) 2,12,1/10 m. II. m. Walesa Józef (Dąb) 2,21 m.

Bieg: 1500 mtr. I. m. Grzywa Ryszard (Bogucice) 4,19,7/10 m. II. Kocur Józef (Dąb) 4,24 m.

Bieg: 3000 mtr. I. m. Skorupa Wiktor (Załęska Hałda) 9,5,1/5 m. II. m. Jakubek Franc. (Brynów) 9,37 m.

Skok w dal: I. m. Węgrzyn Tadeusz (Bogucice) 5,53 mtr. II. m. Kręcik Alojzy (Dąb) 5,49 mtr., III. m. Kuc Jerzy (Załęże) 5,45 mtr.

Skok w wyż: I. m. Kaptur Józef (Bogucice) 1,55 mtr., II. m. Matuszek Walter (Załęska Hałda) 1,50 mtr. Ćwięczek Marjan (Kat. II.), Węgrzyn Tadeusz (Bogucice), Strokosz Jerzy (Dąb) 1,50 mtr. (poza konkurencją 1,65 mtr.)

Skok o tyczce: I. m. Ćwięczek Marjan (Kat. II.) 3,10 mtr., II. m. Kaptur Józef (Bogucice) 3 mtr., III m. Klukowski Ludwik (Bogucice) 2,60 mtr.

Rzut kula: I. m. Gach Walter (Bogucice) 10,13 mtr., II. Langer Erwin (Załęże), III. m. Matuszek Walter (Zał. Hałda).

Rzut dyskiem: I. m. Gach Walter (Bogucice) 32,89 mtr., Thorc Wilhelm (Załęże), III. m. Langer Erwin (Załęże).

Rzut oszczepem: I. m. Ćwięczek Marjan (Kat II) 44,51 mtr., II. m. Wieczorek Wilhelm (Kat. II) 42,56 mtr., Gach Walter (Bogucice) 38,50 mtr.

Z Okręgu IV.

W niedzielę, dnia 9 lipca br odbył się zjazd skarbników i delegatów Okręgu IV. w Radzionkowie. Przewodniczył prezes Okr. dh Gajdas. Z Przewodnictwa Dzielnicy wzięli udział w zjeździe druhowie: W. Sławiński, zast. sekr. i K. Rajnoch, skarbnik Dzielnicy. Zastąpionych 12 gniazd ok.r IV, niezastąpione gn.: Kozłowa Góra.

Z wywodów delegatów wynika, że gniazda okręgu IV prosperują dosyć dobrze, pomimo trudnych warunków miejscowych, wynikających z powodu obecnego kryzysu gospodarczego i braku poparcia ze strony miejscowego obywatelstwa. — I tak: gniazdo Kamień walczy z trudnościami finansowemi ze względu na ogólne bezrobocie swych członków, z dawnych 56 płatnych pozostało 12, ćwiczących ponad 20. — 2. Gniazdo Brzozowice prosperuje dobrze, liczba ćwiczących się podnosi, gniazdo ma kłopoty z przyznaniem sali do ćwiczeń. — 3. Gniazdo Bobrowniki liczy 40 członków, z tego 18 płatnych, na kurs Dzieln. w Krywałdzie wysłało 1 druha. — 4. Gniazdo Brzeziny przechodzi trudności finansowe z powodów od obecnego Zarządu niezależnych. — 5. Gniazdo Miasteczko liczy 32 członków, z tego 10 płatnych, na kursie Dzieln. 1 druh. — 6. Gniazdo Nakło liczy 44 członków, z tego 15 płatnych. — 7. Gniazdo W. Piekary liczy 47 członków, z tego 15 płatnych, 12 druhen, w lipcu r. 1934 przypada 25-lecie założenia gniazda. — 8. Gniazdo Radzionków oprócz członków zwyczajnych ma zastęp młodzieży, liczący ponad 30. — 9. Gniazdo Rojca liczy 42 członków, prosperuje dobrze i czyni starania o salę gimnastyczną w miejscowej szkole. — 10. Gniazdo Repty liczy 36 członków, z tego 19 płatnych, na kurs Dzielnicy wysłano 1 druha. — 11. Gniazdo Szarlej oprócz druhów ćwiczących w liczbie ponad 20 ma zastęp młodzieży w liczbie ponad 20. — 12. Gniazdo Tarnowskie Góry pod względem liczebności członków najlepiej prosperuje; członków 102, z tego 80 płatnych, składających się w większej części z inteligencji miejscowej. Na kurs Dzielnicy wysłano 1 druha i 2 druhny, które mają zorganizować oddział żeński, dotychczas nieistniejący. Gniazdo posiada 35 druhów umundurowanych, oraz abonuje 50 egzemplarzy „Sokoła na Śląsku".

Z pomiędzy uchwał, przyjętych na zjeździe należy wymienić następujące:

1. odbycie Zlotu Okręgowego w dniu 3 września b. r. w Brzezinach z okazji 25-lecia założenia Gniazda.

2. wzięcie udziału w uroczystości poświęcenia Kopca w Piekarach w dniu 20 sierpnia b. r. z okazji 250-lecia zwycięstwa Jana III Sobieskiego nad Turkami pod Wiedniem i przejazdu wojsk polskich przez Piekary pod Wiedeń w r. 1683.

3. odbycie dalszych ćwiczeń celem zdobycia jak największej ilości P. O. S. przez dhów Okręgu 4-go, na zakończenie odbędzie się marsz przepisowy w dniu 27. VIII. br.

4. urządzenie zawodów o mistrzostwo Dz. Okr. 4-go w dniu 30. VII. w Tarnowskich Górach,

5. sprawę nieczynnych Gniazd: Lubliniec i Koszęcin przekazać Przewodn. Dzielnicy Śl. **W. S.**

Zawody pływackie Okręg VI.

W dniu 23 lipca br. na pływalni w Giszowcu odbyły się okręgowe zawody pływackie.

Zawody przeprowadzono w trzech konkurencjach z następującemi wynikami:

100 mtr. styl klas.: I m. Winkler W. (Gn. Giszowiec) 1 : 51, II. m. Nawrot Z. (Gn. Janów) 1 : 55, III. m. Keller W. (Gn. Giszowiec) 2 : 16,5, IV. m. Bensz A. (Gn. Imielin) 2 : 18,4, V. m. Nawrocki A. (Gn. Imielin) 2 : 19, Skolik J. (Gn. Janów) 2 : 27.

1000 mtr. styl dowol.: I. m. Winkler W. (Gn. Giszowiec) 1 : 50, II. m. Nawrot Z. (Gn. Janów) 1 : 55,4, III. m. Nawrocki A. (Gn. Imielin) 1 : 58,6. Keller A. (Gisz.) 2 : 02,6, Keller W. (Gisz.) 2 : 69, Bensz A. (Imiel.) 2 : 18, Skolik J. (Jan.) 2 : 23, Klamke O. (Gisz.) 2: 27,3, Kosmala Franc. (Im.) 2 : 27,4, Kowalski W. (Imiel.) 2 : 30,8, Koźlik P. (Imiel.) 2 : 44.

Sztafeta 4×50 mtr.: I. m.: Gn. Giszowiec w czasie 3,28 w składzie: Keller W., Keller R., Winkler i Nawrot. II. m. Gn. Imielin 4,00,6 (Nawrocki, Bensz, Kosmala, Koźlik).

Okręg VII.

Zarząd VII Okręgu zawiadamia uprzejmie, że na posiedzeniach Rady Okręgowej, odbytych w dniach 8 i 29 kwietnia 1933 r. wybrano na prezesa druha Szoppę Stanisława, dyr. Kasy Chorych w Pszczynie; I wiceprezesa druha Lenartowicza z Mikołowa; II wiceprezesa druha Zupoka z Pszczyny. — Jako członkowie Zarządu zostali wybrani: 1. Gorol Paweł, Pszczyna; 2. Stroiński Bolesław, Pszczyna; 3. Loska Zygmunt, Tychy; 4. Loska Franciszek, Pszczyna; 5. Reczek Ferdynand, Mikołów; 6. Tkocz Piotr, Kamionka; 7. Mrukwa Augustyn, Pszczyna; 8. Gorol Ryszard, Pszczyna.

Zarząd ten na posiedzeniu, odbytem w dniu 13-tym maja br. ukonstytuował się następująco:

1. Prezes — druh Szoppa Stanisław, Pszczyna; 2. I wiceprezes — druh Lenartowicz, Mikołów; 3. II wiceprezes druh Zupok, Pszczyna; 4. sekretarz — druh Gorol Ryszard, Pszczyna; 5. skarbnik — Stroiński Bol., Pszczyna; 6. członkowie Zarządu — Gorol Paweł, Pszczyna; Loska Franciszek, Pszczyna; Loska Zygmunt, Tychy; Reczek Ferdynand, Mikołów; Tkocz Piotr, Kamionka; Mrukwa Augustyn, Pszczyna.

Pozatem do Zarządu Okręgowego zostali na wniosek Naczelnictwa Okręgowego powołani: 1. druh Marczok Szczepan, jako naczelnik; 2. druhna Jaskółczanka Anna, jako naczelniczka. — Trzeciego delegata Naczelnictwa poda Naczelnictwo w najbliższych dniach.

Lekkoatletyczne drużynowe mistrzostwo gniazd Okręgu VIII. o puhar przechodni Magistratu Miasta Rybnika Gniazdo Krywałd zdobywa puhar.

W niedzielę, dnia 9 lipca br. na boisku sokolem w Krywałdzie odbyły się lekkoatletyczne drużynowe mistrzostwa gniazd Okręgu rybnickiego o puhar przechodni ofiarowany przez Magistrat Miasta Rybnika. Do zawodów stanęły 4 gniazda: Chwałowice, Knurów, Krywałd i Rybnik. W ogólnej punktacji gniazdo Krywałd uzyskało 146,5 pkt. zdobywając puhar po raz drugi. Na 2 miejscu gniazdo Knurów 94 pkt., dalej Rybnik 91 pkt., wreszcie Chwałowice 77,5 pkt.

Poniżej podajemy wyniki pierwszych trzech zawodników każdej poszczególnej konkurencji:

Biegi: 100 m. 1. Dyka (Kr) i Bednorz (Ryb) obaj po 11,6 s. III. Hajduk Kn. 12,2. s. 110 płotki: 1. Dyka i Karwat (Kr) po 18,4 s. 3. Rak H. (Chw.) 19,2 s. 400 m. 1. Wrzosok (Kr) 54,6 s. 2. Leistner (Ryb) 56 s. 3. Bednorz (Ryb) 57,7 s. 1500 m. 1. Wrzosok (Kr) 4:27,4 s. 2. Leistner (Ryb) 4:33,4 s. i 3. Czempiel (Kr) 4:34,5 s. Sztafeta 4×100 m. 1. Rybnik w składzie Bednorz, Leistner, Szremer i Pierchała czas 48,1 sek. 2. 49,00 sek. Krywałd, 3. Knurów.

Skoki: W dal. 1. Karwat (Kr) 6,03 m. 2. Dyka (Kr) 5.96 m. 3. Rak H. (Chw) 5,51 m. poza konk. Dyka 6,22 m. W wyż. 1. Dyka (Kr) 1,65 m 2. Rak H. (Chw) 1,60 m. 3. Karwat (Kr) 1,55 m. Poza konk. Chucz (Nowy Bytom) 1,65 m. Tyczka. 1. Lukoszek i Karwat (obaj Kn) po 2,90 m. 3. Rak H (Chw), Bizgwa (Ryb) i Karwat (Kr) po 2,60 m.

Rzuty: Kula: 1. Karwat (Kr) 10,84 m. 2. Dyka (Kr) 10,55 m. 3 Rak H. (Chw) 10,44 m. Poza konk. Chucz Nowy Bytom 11,10 m. Dysk: 1. Karwat (Kr) 32,29 m. 2. Dyka (Kr) 30.67 m. 3. Karwat (Kr) 27,61 m Oszczep: 1. Dyka (Kr) 48.00 m 2. Glania (Kr) 43,43 m. 3. Rak H. (Chw) 43,41 m.

Sztafeta lekkoatletyczna Okręgu VIII w dniu „Święta Morza".

Okręg VIII zorganizował w dniu 29 czerwca br. jako w dniu „Święta Morza" sokolą sztafetę lekkoatletyczną z nad granicy Państwa i okręgu, t. zn. z Gierałtowic do Rybnika.

Trasa biegła szosą powiatową przez Knurów, Krywałd, Czuchów, Czerwionkę, Stanowice, Przegędzę, Paruszowiec na rynek w Rybniku.

Do sztafety stawiły poszczególne gniazda następujące ilości druhów i młodzieży od lat 15: Chwałowice 7, Gierałtowice 10, Paruszowiec 18, Rydułtowy 20, Żory 20, Orzesze 24, Rybnik 27, Knurów 28, Czerwionka 33, Krywałd 42, ogółem z 10 gniazd stanęło 229 uczestników (na 248 zgłoszonych). Większość startujących biegła po 100 mtr. lepsi biegacze zaś po 200 m. Cała trasa miała około 28 klm.

Punktualnie o godz. 11-tej druh naczelnik okręgowy Józef Sikora wystrzałem puścił sztafetę z Gierałtowic, poczem jako komisarz biegu kontrolował zawodników na trasie, jadąc za nimi na motocyklu. O godz. 12, min. 8 na rynek w Rybniku, gdzie odbywał się wiec obywateli z okazji „Święta Morza", wpadł druh Wilk H. z Rydułtów i wręczył pałeczkę sztafetową druhowi prezesowi Okr. VIII inż. St. Wierzbickiemu, który następnie oddał depeszę w niej zawartą prezesowi komitetu p. inż. Malinowskiemu w obecności p. Starosty Wyglendy.

Treść depeszy była następująca:

„Główny Komitet „Święta Morza" Warszawa. Sztafeta sokola okręgu VIII przynosi wyrazy miłości i przywiązania do Morza Polskiego od sokolstwa całego okręgu, stwierdzając,

Wspomnienie pośmiertne.

Okręg VIII.

W dniu 4 lipca br. zmarł w Knurowie wieloletni członek gniazda Knurowskiego śp. druh Stanisław Typański. Śp. druh Typański urodził się dnia 26 kwietnia 1880 r. w Lubini Małej (Wielkopolska). W dwa lata po ukończeniu szkoły ludowej wyemigrował do Westfalji, gdzie pracował w zawodzie górniczym. Po odsłużeniu wojska pracował kolejno jako dozorca, następnie jako sztygar powierzchni na kopalni Waltrop do roku 1922. Zmarły był założycielem i członkiem wielu towarzystw polskich na obczyźnie, między innemi i „Sokoła". Po przybyciu na Śląsk w roku 1922, pracował na kopalni Skarboferm w Knurowie jako sztygar powierzchni aż do swej śmierci. Do gniazda knurowskiego wstąpił w roku 1923, obejmując urząd skarbnika, który pełnił bardzo sumiennie aż do ostatnich swych chwil.

Uroczysty pogrzeb odbył się w dniu 8 lipca br. w Knurowie. W pogrzebie, prócz Dyrekcji i przedstawicieli kopalni, oraz licznej rzeszy przyjaciół zmarłego, wzięło udział sokolstwo gniazda Knurów, z prezesem druhem Krzyżankiem na czele, oraz sokoli gniazda Krywałdzkiego, którzy ponieśli trumnę na cmentarz. Z ramienia okręgu VIII był obecny prezes druh inż. Wierzbicki który wygłosił nad grobem przemówienie, żegnając zmarłego niezapomnianego druha w imieniu całego Okręgu.

W zmarłym traci gniazdo sumiennego i gorliwego pracownika na niwie sokolej. Cześć Jego pamięci!

że w razie potrzeby staniemy wszyscy jak jeden mąż w obronie Morza i granic naszej ukochanej Ojczyzny. — Polskiemu Morzu Czołem! — Zarząd Okręgu VIII."

Organizacja biegu bardzo dobra, wszyscy biegacze byli na swych posterunkach i wypełnili swoje obowiązki. Bieg zrobił doskonałe wrażenie na publiczności gromadzącej się na trasie i zebranej na rynku rybnickim. Średni czas każdego biegacza wynosił 14,6 sek. na 100 m, co uznawszy na trudne warunki biegu (szosa, część młodych biegaczy, część biegła po 200 m) jest wynikiem dobrym.

Sokolstwo okręgu VIII biegiem tym dało wyraz swych uczuć dla Polski i Morza Polskiego. S. W.

Z życia Gniazd.

Trójmecz pomiędzy gniazdami Zgoda—Chorzów—Chropaczów w dniu 25 czerwca 1933 r.

Zgoda 112 pkt. Chorzów 95 pkt. Chropaczów 83 pkt.

Bieg 100 m: I miejsce Prosky, Chrop., 12,2 sek; II miejsce Haberstroh, Zgoda; III miejsce Rozman, Chorz.; IV miejsce Janczewski, Chorz., V miejsce Nieslańczyk, Zgoda; VI miejsce Pająk, Chropaczów.

Bieg 200 m: I m. Haberstroh, Zgoda, 26,4 sek.; II m. Rozman, Chorz.; III m. Osmańczyk, Zgoda; IV m. Pająk, Chrop.; V m. Jańczewski, Chorz.; VI m. Straszydło, Chropaczów.

Bieg 400 m: I m. Ronczoszek, Chorz., 60,2 sek.; II m. Pitra, Zgoda; III m. Prosky, Chrop.; IV m Rozman, Chorz.; V m. Marek, Chrop.; VI m. Podkowik, Zgoda.

Bieg 800 m: I m. Ronczoszek, Chorz., 2,20 m; II m. Nowak, Zgoda; III Gąsior; IV m. Henzel, Zgoda; V m. Kruczek, Chrop.; VI m. Wilk, Chorzów.

Bieg 1500 m: I m. Nowak, Zgoda, 5,3 m; II m. Szleger, Chorz.; III m. Wilk, Chorz.; IV m. Mruczek, Chrop.; V m. Pałka, Chrop.; VI m. Kers, Zgoda.

Bieg 3000 m: I m. Szleger, Chorz., 11,28 m; II m. Kruczek, (Chrop.); III m. Henzel; IV. m. Krótki, Zgoda; V m. Wilk, Chorzów; VI m. Wochniok, Chropaczów.

Rzut kulą: I m. Wiśniewski, Zgoda, 9,71 m; II m. Ronczoszek, Chorz.; III m. Marek, Chrop.; IV m. Nieslańczyk, Zgoda, V m. Janczewski, Chorz.; VI m. Prosky, Chropaczów.

Rzut dyskiem: I m. Pitra, Zgoda, 25,34 m; II m. Wiśniewski, Zgoda; III m. Ronczoszek, Chorz.; IV m. Pytel, Chrop.; V m. Mruczek, Chrop.; VI m. Janczewski, Chorzów.

Rzut oszczepem: I m Pitra (Zgoda), 35,48 m; II m. Ronczoszek, Chorz.; III m. Nieślańczyk, Zgoda; IV m. Prosky, Chrop.; V m. Bujara, Chrop.; VI m. Janczewski, Chorzów.

Skok w wyż: I m. Pitra, Zgoda, 1,65 m; II m. Gąsior, Chrop.; III m. Wiśniewski, Zgoda; IV m. Ronczoszek; V m. Janczewski, Chorz.; VI m. Straszydło, Chropaczów.

Skok w dal: I m. Pitra, Zgoda, 5,67 m; II m. Prosky, Chrop.; III m. Nieslańczyk, Zgoda; IV m. Ronczoszek, Chorz.; V m. Janczewski, Chorz.; VI m. Pająk, Chropaczów.

Skok o tyczce: I m. Pitra, Zgoda, 2,80 m; II m. Kruczek; III m. Pająk, Chrop.; IV m. Wiśniewski, Zgoda; V m. Ronczoszek; VI m. Janczewski, Chorzów.

Sztafeta 4×100 m: I m. Zgoda (unieważniona z powodu przekroczenia bieżni); II m. Chorzów; III m. Chropaczów.

Sztafeta 4×400 m: I m. Zgoda, 4,17; II m. Chorzów; III m. Chropaczów.

Katowice-Ligota. Skradzioną została legitymacja sokoła nr. 174 016 na nazwisko Golik Paweł. Legitymację unieważnia się niniejszem.

Gniazdo Miasteczko Śl. (Okr. IV). Z okazji obchodu 14-stej rocznicy istnienia tut. Towarzystwa, staraniem Zarządu tut. Towarzystwa urządza Wydział Okręgu IV w niedzielę, dnia 13 sierpnia 1933 r. w Miasteczku generalną próbę ćwiczeń wspólnych Zlotu Okręgowego na mający odbyć się w wrześniu 1933 r. Zlot Okręgowy w Brzezinach Śl. z następującym programem:

O godz. 6-tej rano: Zbiórka zawodników, stawających do zawodów lekkoatletycznych w 6-boju w ogrodzie p. Żyłki, ul. Dworcowa, skąd nastąpi wymarsz na boisko K. S. Odra, obok dworca. Zawody stanowić będą: bieg 100 m, pchnięcie kulą, rzut dyskiem, skok w wyż, skok w dal i trójskok.

O godz. 9,30: Powitanie na pl. Sobieskiego Towarzystw Okręgu i raport gniazd.

O godz. 9,45: Ustawienie pochodu i wymarsz do kościoła parafjalnego na nabożeństwo.

O godz. 10-tej: Nabożeństwo za zmarłych członków Towarzystwa.

O godz. 11,35: Po nabożeństwie ustawienie pochodu obok kościoła, poczem wymarsz na plac Sobieskiego, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu. Sokolstwo Okręgu uda się do ogrodu p. Żyłki, gdzie jest przystanek Sokoli.

Od godz. 12—14: Przerwa obiadowa. Obiady do nabycia w Hotelu Wolności p. Żyłki.

O godz. 14,30: Zbiórka Towarzystw w ogrodzie p. Żyłki i wymarsz na plac ćwiczeń pod lasem obok dworca.

O godz. 15-tej: Koncert w lesie obok placu ćwiczeń, podczas którego odbędzie się strzelanie do tarcz, ciągnięcie fantów, wspólna próba ćwiczeń druhów, oraz gry w koszykówkę o dyplom pomiędzy Tow. Gimn. Sokół Tarn. Góry c-a Sokół Brzozowice — Sokół Radzionków c-a Sokół Brzeziny.

O godz. 17: Występy: a) ćwiczenia wolne druhów; b) ćwiczenia druhów na przyrządach. Po występach różne niespodzianki, oraz zabawa taneczna. Podczas koncertu i zabawy przygrywać będzie orkiestra miejscowa.

Gniazdo M. Dąbrówka wysłało w dniu 12 lipca br. oddział sokołów z ziemią do Wielkich Piekar przeznaczoną na kopiec Sobieskiego.

Zawody lekkoatletyczne w Knurowie.

„Sokół" Rybnik bije „Sokół" Knurów w stosunku 58:50 pkt.

W niedzielę, dnia 23 lipca br. odbyły się w Knurowie pomiędzy drużyną lekkoatletyczną „Sokoła" z Rybnika i „Sokołem" z Knurowa zawody lekkoatletyczne w 11-boju, obejmującego rzuty, skoki i biegi. W biegach na 100 m, 200 m, 400 m, 1500 m, oraz sztafecie 4 razy 100 zwyciężyło gniazdo Rybnik. Również w rzucie dyskiem, skoku w dal i w wyż uzyskano pierwsze miejsca, jedynie w rzucie kulą, oszczepem oraz skoku o tyczce Rybnik pozostał w tyle.

W ogólnej punktacji zwyciężył „Sokół" Rybnik w stosunku 58:50 pkt. Podczas skoku o tyczce dobry skoczek Karwat z Knurowa pobił swój własny rekord okręgowy o 10 cm, skacząc 3 metry. Poza konkurencją pobił go Łukaszek I, skacząc 3,10 m.

W biegu na 3000 m w czasie 9 minut 58 sek. zwyciężył Szczypka z Rybnika o pierś przed Kazkiem z Rybnika.

Pozatem odbyły się zawody lekkoatletyczne pomiędzy junjorami Krywałdu i Knurowa z wynikiem ogólnym 39½:39½ pkt. z pokrzywdzeniem drużyny krywałdzkiej, bowiem do biegu sztafetowego dopuszczono seniora z Knurowa, dla którego punktację należało opuścić. Faktycznie zatem wygrała drużyna „Sokoła" z Krywałdu. — Bliższe szczegóły podamy w następnym numerze.

Ogólny wynik z trójmeczu lekkoatletycznego w Żorach z dnia 16-go lipca 1933 r.

Mikołów 79 punktów. Orzesze 47 punktów. Żory 41 punkt.

Najlepsze wyniki konkurencyj lekkoatletycznych:

Lina: Mikołów — 2 miejsce; Orzesze — 3 miejsce; Żory 1 miejsce. — Koszykówka: Mikołów — 1 miejsce; Orzesze — 3 miejsce; Żory — 2 miejsce. — Sędziował bardzo dobrze pan Kosterka Jan.

80 m bieg przez płotki: 1 miejsce: Barkowy Józef, Mikołów, czas 14,1 sek; 2 miejsce: Werner Jerzy, Mikołów, — 14,2 sek.; 3 miejsce: Herman Jan, Żory — 14,3 sek.

80 m bieg płaski: 1 miejsce: Werner Jerzy, Mikołów, czas 9,2 sek.; 2 miejsce: Tlatlik Jan, Orzesze — 9,4 sek.; 3 miejsce: Jastrzembski, Mikołów — 10,0 sek.

Skok w dal: 1 miejsce: Borkowy Józef, Mikołów — 5,72 m; 2 miejsce Jastrzembski, Mikołów — 5,69 m; 3 miejsce Włoczka Alojzy, Orzesze — 5,14 m.

Rzut dyskiem: 1 miejsce Jastrzembski, Mikołów — 36,15 m; 2 miejsce Fizia Paweł, Orzesze — 32,08 m; 3 miejsce Kłapczyk Józef, Żory — 31,67 m.

Skok w wyż: 1 miejsce Jastrzembski, Mikołów — 1,56 m; 2 miejsce Borkowy Józef, Mikołów — 1,51 m; 3 miejsce Włoczka Alojzy, Orzesze — 1,46 m.

Rzut oszczepem: 1 miejsce Włoczka Alojzy, Orzesze — 45,35 m; 2 miejsce Cyranek Karol, Mikołów — 40,66 m; 3 miejsce Kłapczyk Józef, Żory — 39,36 m.

Skok o tyczce: 1 miejsce Kłapczyk Józef, Żory — 2,88 m; 2 miejsce Borkowy Józef, Mikołów — 2,78 m; 3 miejsce Cyranek Jan, Mikołów — 2,68 m.

Rzut kulą: 1 miejsce Jastrzembski, Mikołów — 11,94 m; 2 miejsce Borkowy Józef, Mikołów — 10,71 m; 3 miejsce Reisz Teodor, Orzesze — 9,95 m.

Zawody rozpoczęły się o godz. 3-ciej popoł. przy zmiennej pogodzie i trwały do godz. 8-mej wieczorem. Przed rozpoczęciem zawodów zebrali się zawodnicy na boisku ustawieni w trójkącie do publiczności, do których przemówił w krótkich, treściwych słowach dh prezes Wyrobek Józef. Po przemówieniu wręczono kierownikom-zawodnikom (gościom) bukiety. Po wręczeniu bukietów odbyła się defilada zawodników, poczem rozpoczęto zawody. — Publiczności około 250 osób. Podczas zawodów przygrywała orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej z Żor. Na skutek krótkiej bieżni odbywały się biegi tylko do 80 m.

Zebrzydowice (10-lecie Gniazda).

Piękna miejscowość te Zebrzydowice! I słynna! W latach niewoli wybiła się ofiarną pracą niepodległościową na jedno z pierwszych miejsc. Patrjotyzm miejscowego obywatelstwa promieniował daleko i szeroko. Gmina była w dosłownem tego słowa znaczeniu polską, czego nie można było powiedzieć o licznych gminach w Skoczowskiem, Strumieńskiem i Bielskiem, gdzie duch renegatyzmu zatruwał ducha ludności chłopskiej i dotkliwe czynił wyrwy w jednolitem dążeniu całego Śląska do Macierzy. Zebrzydowice promieniowały i przykładem służyły innym gminom rolniczym.

Po przewrocie uległa sytuacja Zebrzydowic poważnej zmianie. Jako miejscowość pograniczna otrzymuje w darze potężny dworzec kolejowy, liczne urzędy celne, Komisarjat Straży Granicznej ,Policji Wojewódzkiej, liczne budynki dla rodzin urzędniczych itp. Zebrzydowice rosną jak na drożdżach. Razem z urzędami przybywają nowi ludzie.

Ongiś wystarczyły dwa stowarzyszenia i gmina w całej Polsce była znaną z protestu przeciw pokojowi w Brześciu, z ofiarności obywatelstwa na cele państwowe i narodowe, z tężyzny i hartu w pracy niepodległościowej — dziś stowarzyszeń tych jest czterdzieści (3000 mieszkańców!) i gmina... jest także znaną szeroko i daleko. Nadmiar zwalczających się związków stwarza atmosferę niewygodną, niemiłą. Powstańcy, Rezerwiści, Weterani, Podoficerowie, Strzelcy, Sokoli, Emeryci, Związek Potrzebujących pieniędzy i poparcia, Związek potrzebujących tylko protekcji itp. itp. — wszystko to w wyścigu pracy dla dobra Ojczyzny wre i kipi. Kmiotkowie patrzą i gęby rozdziawiają. Nie tak in illo tempore bywało! Obecnie każdy dowiaduje się, w jaki sposób można bliźniemu wyrwać lodownię z ręki, jak można podstawić innemu nogę, by, przewróciwszy koziołka, stał się trupem, jak można otrzymać subwencję, pożyczkę, koncesję, jak można sąsiada oczernić przed władzami i przylepić mu łatkę antypaństwowca. Jednem słowem kultura nowoczesna, nawskroś powojenna, oryginalna. Kmiotkowie i ludzie starszej daty patrzą i obserwują dalej. Przepięknym typem takiego homonovusa jest człowiek-obywatel, który dla świętego spokoju nie chce narazić się żadnemu z mocarnych prezesów i każdemu podstawi świeczkę. Dziś wieczorem zajdzie do Rezerwistów, by drogę znaleźć do posła, jutro popije u Powstańców, by wydostać pożyczkę budowlaną, pojutrze zaglądnie do Strzelca, bo tak wypada, za kilka dni zagości u Emerytów, bo dowiedział się, że sąsiad napisał do władz, jakoby był zdecydowanym wrogiem Rządu i obawia się przeniesienia w stan spoczynku, za tydzień zapisze się do Podoficerów, potem do Weteranów, jeszcze później do Związku Działaczy Śląska Cieszyńskiego (istnieje i taki Związek!). Do każdego Związku trzeba należeć. Ponieważ wkładki do kilkunastu związków wynoszą miesięcznie kilkanaście złotych, dlatego wkładek tych wogóle nie płaci. Niech się prezes stara o fundusze, jego to rzecz! Jednem słowem byczo jest.

Wśród takich stosunków i stosuneczków musi pracować nasze bratnie gniazdo sokole. Rzecz jasna, że idzie swoją drogą, nie zważa na tarcia i kłótnie nowych apostołów, ciężką grudę w pocie własnego wysiłku odwala z drogi, łamie przeszkody i idzie naprzód! Zaobserwowaliśmy to najlepiej podczas uroczystości 10-lecia gniazda w dniu 2 lipca b. r. Uroczystość udała się pod wielu względami znakomicie. Piękna, sympatyczna — z tytułu przedwojennej marki — miejscowość jest dla wszystkich gniazd sokolich Śląska Cieszyńskiego benjaminkiem, ulubieńcem. Dlatego też na uroczystość gniazda miejscowego zjechało się dużo delegacyj z sąsiednich gniazd. Zauważyłem: Cieszyn, Bielsko, Dziedzice, Zabrzeg, Zarzecze, Chybie, Jasienicę, Wodzisław, Strumień a nawet... Kaczyce. Ćwiczenia publiczne i festyn odbyły się w parku, noszącym jeszcze niedawno szczytny napis: Park „Sokoła“ w Zebrzydowicach. Dziś czasy ciężkie i niezwykłe, dlatego napis znikł . Ćwiczenia — jak zawsze — wspaniałe. I druhny, i druhowie zasłużyli pod każdym względem na pochwałę i oklaski, których także licznie zebrana publiczność nie szczędziła. Akademja z przemówieniami, deklamacją, występami miejscowego chóru „Dźwięk“ i popisami ślicznej orkiestry kolejarzy przyczyniła się bardzo do spopularyzowania naszych sokolich ideałów . Pod względem ideowym i moralnym nabrało nasze gniazdo i licznie zebrana publiczność dużo świeżego powiewu powietrza. Pod względem materjalnym... Nie chcę twierdzić, lecz przypuszczam tylko. Nadzwyczajna gościnność gospodarzy, szeroki gest w traktowaniu gości, znajomych i drużyn ćwiczących może nie przyniosły tego dochodu, jakiego spodziewali się gospodarze. Nic to! Po subwencję do nikogo nie pójdziemy. Damy sobie rady! Gdyby okazał się deficyt, pokryjemy go z własnej kieszeni. Odezwać się tylko do bratnich gniazd! Główny cel uroczystości: propagandowy i zbratania sąsiednich gniazd w rodzinie sokolej został osiągnięty i za to trzeba wyrazić zacnemu druhowi prezesowi Curzytkowi, całemu Zarządowi gniazda i wszystkim członkom uznanie, wdzięczność, pochwałę. Czołem Wam, Bracia-Sokoli z pięknych Zebrzydowic!

W uroczystości nie wziął udziału zasłużony druh wiceprezes Kolaczek Rudolf, jeden z założycieli i głównych podpór gniazda w pierwszem dziesięcioleciu. Chociaż wszystko oddał do dyspozyji, (park, lokale ,pomoc), musiał — niestety wyjechać, by w chorobie swej ciężkiej szukać pomocy u lekarza. Niech z tego miejsca i tą drogą popłyną pod Jego adresem życzenia zebranego na uroczystość w Zebrzydowicach Sokolstwa szybkiego powrotu do trwałego zdrowia i długiego jeszcze pobytu wśród nas!

Kronikarz.

Komunikaty z Dzielnicy Małopolskiej.

Przewodnictwo Dzielnicy Małopolskiej Związku Tow. Gimn. „Sokół“ we Lwowie przenosi z dniem 1 sierpnia br. swe biura z lokalu przy ul. Sokoła L. 7 do lokalu: **Rynek L. 9 I p.** Godziny urzędowe dla stron 18—20 w dnie powszednie. Telefon Nr. 30-79.

W Przewodnictwie Dzielnicy jest do nabycia niewielka ilość Zlotowych medali pamiątkowych po 1 zł za sztukę, odznaki zlotowe po 20 groszy za sztukę.

Nadto „Przewodnik Zlotowy“ (Jednodniówka) po 50 gr od egzemplarza. Dla Gniazd przy odbiorze 5-ciu sztuk udzielamy odpowiedni rabat.

Przewodnictwo Dzielnicy zamierza wydać Pamiętnik Zlotu im. króla Jana III Sobieskiego w dniach 15—18 czerwca 1933. Ciężkie warunki wydawnictwa pozwalałyby jednak na małe rozmiary, zatem objętość wyniosłaby formatu 8⁰ 5—7 arkuszy t. j. 80—100 stron. Koszt Pamiętnika wyniesie wraz z okładką kolorową około 3 zł. Pamiętnik ukazałby się najpóźniej we wrześniu b. r.

Pamiętnik będzie przygotowany o ile wpłynie odpowiednia ilość zgłoszeń. Zamówienia wraz z zadatkiem należy nadsyłać do Przewodnictwa Dzielnicy do końca lipca br., gdyż od tego uzależniamy wydawnictwo.

Kalendarzyk historyczny na sierpień.

2. 1650. Chmielnicki poddaje się Turcji.
3. 1598. Zygmunt III Waza, król polski i szwedzki, rusza z Gdańska do Szwecji, celem bronienia tam swego tronu.
5. 1864. Męczeńska śmierć Traugutta i innych członków Rządu Narodowego w powstaniu styczniowem.
6. 1606. Zebrzydowski zwołuje rokosz pod Sandomierz.
7. 1702. Szwedzi zajmują Kraków.
8. 1863. Heidenreich (Kruk) odnosi zwycięstwo pod Żyżynem, największe w powstaniu styczniowem.
10. 1109. Bolesław Krzywousty zwycięża pod Nakłem Pomorzan.
14. 1018. Bolesław Chrobry zajął Kijów.
15. 1649. Tatarzy i kozacy otaczają Jana Kazimierza pod Zborowem.
18. 1772. Upadek Częstochowy, twierdzy konfederatów.
18. 1812. Napoleon zdobywa Smoleńsk. Odznaczają się Polacy z ks. Józefem Poniatowskim, Zajączkiem, Kniaziewiczem, Krukowieckim i Sowińskim na czele.
20. 1651. Śmierć głośnego pogromcy kozaków ks. Jeremiego Wiśniowieckiego.
21. 1709. Powrót Augusta II Mocnego do Polski.
22. 1674. Zwycięstwo Jana III Sobieskiego pod Lwowem nad Turkami i Tatarami.
22. 1798. Odezwa Kościuszki z Paryża do oficerów legionowych we Włoszech.
24. 1581. Przybycie Polaków pod Psków.
26. 1671. Hetman Jan Sobieski bije Tatarów pod Bracławiem.
28. 1610. Żółkiewski zawiera układ z Moskwą w sprawie elekcji królewicza Władysława.
29. 1526. Bitwa pod Mohaczem, w której ginie ostatni Jagiellończyk węgierski.
30. 1579. Batory zdobywa Płock na Moskalach.
31. 1559. Pierwszy układ wileński z ostatnim mistrzem inflanckim w sprawie poddania Inflant Polsce.

Kalendarzyk sokoli.

2. 1896. Zlot sokoli w Stanach Zjednoczonych Ameryki.
8. 1884. Śmierć Mirosława Tyrša (Czechosłowacja).
14—16. 1896. Zlot sokolstwa wielkopolskiego w Poznaniu.
17. 1884. Odwiedziny sokołów czeskich w Krakowie.

Nakładem Przewodnictwa Dzielnicy Śl. Związku Sokołów. — Czcionkami „Księgarni i Drukarni Katolickiej“. Sp. Akc. w Katowicach. Odpowiedzialny Redaktor Karol Koźlik, Katowice, ul. Drzymały nr. 3.